

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія з педагогічної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

« 31 *серпень* » 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

галузь знань 0101 Педагогічна освіта
спеціальність 5.01010601 Соціальна педагогіка

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 20/46
Жильцов

Київ 2016 рік

Робоча програма «Загальна педагогіка» для студентів галузі знань 0101 Педагогічна освіта спеціальності 5.01010601 Соціальна педагогіка

Розробник: Петренко Лариса Павлівна,
викладач циклової комісії з педагогічної освіти Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії з педагогічної освіти

Протокол від «29» серпня 2016 р. № 1

Голова циклової комісії

 (Артюх Л.Л.)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів - 4	Галузь знань 0101 Педагогічна освіта	Нормативна	
	Спеціальність 5.01010601 Соціальна педагогіка		
Змістових модулів – 4		Рік підготовки	
		2-й	
Загальна кількість годин - 120		Семестр	
		3-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання:	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «молодший спеціаліст»	Лекції – 30 год.	
		16 год.	14 год.
аудиторних – 2,5		Семінарські – 26 год.	
		12 год.	14 год.
самостійної роботи студента – 2		Модульний контроль -	
		4 год.	4 год.
		Індивідуальні заняття -	
		8 год.	8 год.
		Самостійна робота -	
		20 год.	20 год.
		Вид контролю: екзамен - 4 сем.	

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: розкрити закономірності розвитку освіти, наукова і професійна підготовка майбутнього вчителя відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства; розроблення на цій основі підходів щодо удосконалення системи формування психолого-педагогічної готовності молодших спеціалістів до викладацької та науково-педагогічної діяльності.

Зміст курсу упорядкований у відповідності з концепцією розвитку національної школи, з ідеями українських класиків педагогічної і психологічної наук, видатних громадських діячів.

Завдання курсу: аналіз закономірностей функціонування системи освіти і її складових (навчально-виховний процес, управління, вчитель, учень тощо); ознайомлення з інноваційними технологіями, формами організації, методами, засобами навчання, принципами навчання, з контролем за навчальною діяльністю учнів початкової школи; прогнозування перспектив розвитку освіти в Україні в контексті інтеграції у європейський освітній простір.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен мати такі предметні **компетентності:**

- знання Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», державних і урядових документів;
- знання основних положень педагогів-класиків і сучасних педагогів про виховання і навчання підростаючого покоління;
- знання основних положень концепції виховання, уміння обґрунтовувати на їх основі зміст, методику та організацію виховної роботи з дітьми у загальноосвітньому навчальному закладі;
- знання основних положень педагогіки, вміння використовувати їх при висвітленні знань, уміння підтверджувати теоретичні положення прикладами з досвіду роботи навчальних закладів та власної педагогічної практики;
- знання основної сучасної педагогічної та методичної літератури;
- володіння знаннями, які допомагають на практиці створювати систему засобів та прийомів для досягнення професійної мети, швидко орієнтуватись у нових ситуаціях, планувати свою діяльність, оцінювати її результативність.
- володіння культурою міжособистісного спілкування, налагодження контакту з іншою людиною, розвиток взаємодії з клієнтом у позитивному емоційному напрямі;
- розуміння сутності і значення інформації в розвитку сучасного суспільства;
- знання основних методів, способів і засобів одержання, зберігання, переробки інформації; наявність навичок роботи з комп'ютером як засобом управління інформацією;
- здатність використовувати для вирішення комунікативних завдань сучасні технічні засоби та інформаційні технології;
- базові уявлення про основи педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до естетичних цінностей, знання вітчизняної історії, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;

- вміння здійснювати педагогічну діагностику розвитку дитини як особистості і учня, оцінювати його індивідуальний досвід, який дозволяє освоювати дитині освітню програму;
- вміння аналізувати систему взаємовідносин дитини в колективі, бачити динаміку зміни цих взаємин;
- вміння діагностувати творчу і соціальну активність дитини;
- готовність до кооперації з колегами, роботі в колективі; знання принципів і методів організації та управління малими колективами;
- здатність знаходити організаційно-управлінські рішення в нестандартних ситуаціях і готовність нести за них відповідальність;
- вміння взаємодіяти з адміністрацією закладів освіти для вирішення професійних завдань; з громадськими організаціями (опікунська рада, органи захисту дітей, фонди та ін);
- вміння відбирати об'єкти освітнього середовища і використовувати їх для вирішення конкретних педагогічних завдань.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки

Тема 1. Педагог сучасної школи

Тема 2. Виникнення і становлення педагогіки.

Тема 3. Принципи побудови системи освіти України. Структура освіти.

Змістовий модуль 2. Дидактика. Процес навчання.

Тема 1. Поняття про дидактику. Суть процесу навчання.

Тема 2. Зміст освіти.

Тема 3. Методи та засоби навчання.

Тема 4. ФОН. Урок – основна форма навчання в школі.

Тема 5. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю школярів

Змістовий модуль 3. Теорія виховання. Сутність процесу виховання.

Тема 1. Сутність процесу виховання. Мета і завдання виховання.

Тема 2. Методи виховання.

Тема 3. Напрямки виховання.

Тема 4. Форми виховної роботи в школі.

Змістовий модуль 4. Особливості виховного процесу.

Тема 1. Виховання учнівського колективу

Тема 2. Робота класного керівника.

Тема 3. Спільна виховна робота школи, сім'ї та громадськості.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
лекції		сем.	пк	інд.	с.р.	
Змістовий модуль 1.						
Загальні основи педагогіки.						
Тема 1. Педагог сучасної школи	5	2			1	2
Тема 2. Виникнення і становлення педагогіки.	7	2	2		1	2
Тема 3. Принципи побудови системи освіти України. Структура освіти	7	2	2		1	2
Модульна контрольна робота 1.	2			2		
Разом за змістовим модулем 1	21	6	4	2	3	6
Змістовий модуль 2.						
Дидактика. Процес навчання.						
Тема 1. Поняття про дидактику. Суть процесу навчання.	8	2	2		1	3
Тема 2. Зміст освіти.	7	2	2		1	2
Тема 3. Методи та засоби навчання.	8	2	2		1	3
Тема 4. ФОН. Урок – основна форма навчання	8	2	2		1	3
Тема 5. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю школярів	6	2			1	3
Модульна контрольна робота 2.	2			2		
Разом за змістовим модулем 2.	39	10	6	2	5	14
Разом за семестр						
	60	16	12	4	8	20
Змістовий модуль 3.						
Теорія виховання. Сутність процесу виховання.						
Тема 1. Сутність процесу виховання. Мета і завдання виховання.	9	2	2		2	3
Тема 2. Методи виховання.	7	2	2		1	2
Тема 3. Напрямки виховання.	7	2	2		1	2
Тема 4. Форми виховної роботи в школі.	8	2	2		1	3
Модульна контрольна робота 3.	2			2		
Разом за змістовим модулем 3.	33	8	8	2	5	10
Змістовий модуль 4.						
Особливості виховного процесу.						
Тема 1. Виховання учнівського колективу	8	2	2		1	3
Тема 2. Робота класного керівника.	8	2	2		1	3
Тема 3. Спільна виховна робота школи, сім'ї та громадськості.	9	2	2		1	4
Модульна контрольна робота 4.	2			2		
Разом за змістовим модулем 4.	27	6	6	2	3	10
Разом за семестр						
	60	14	14	4	8	20
Разом за навчальним планом						
	120	30	26	8	16	40

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	К-ть годин	К-ть балів
1	Предмет і завдання сучасної педагогіки	2	5
2	Система освіти в Україні	2	5
3	Процес навчання	2	5
4	Методи навчання	2	5
5	Форми організації навчання	2	5
6.	Проблеми виховання підростаючого покоління в сучасних умовах розвитку суспільства	2	5
7.	Методи виховання	2	5
8.	Форми виховної роботи	2	5
9.	Виховання учнівського колективу	2	
10.	Робота класного керівника	2	5
11.	Сімейне виховання	2	5
	Разом	22 год.	55 б.

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть годин	К-сть балів
1	Педагог сучасної школи	2	5
2	Виникнення і становлення педагогіки	2	5
3	Принципи побудови системи освіти України.	2	5
4	Процес навчання	3	5
5	Зміст освіти	2	5
6	Методи та засоби навчання	3	5
7	Форми організації навчання	3	5
8	Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю школярів	3	5
9	Сутність, мета і завдання виховання	3	5
10	Методи виховання	2	5
11	Напрямки виховання	2	5
12	Форми виховної роботи в школі.	3	5
13	Виховання учнівського колективу	3	5
14	Робота класного керівника	3	5
15	Спільна виховна робота школи, сім'ї та громадськості	4	5
	Разом	40 г о д .	75 .

6. Методи контролю

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

Методи письмового контролю: письмове тестування, ведення таблиці, модульна контрольна робота.

Методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.

Розподіл балів, які отримують студенти

Вид роботи	максимальна кількість балів за один вид роботи	обов'язкова кількість виконаних завдань за курс	максимальна кількість балів за всі види роботи
1. Відвідування лекцій	1	15	15
2. Відвідування семінарів	1	13	13
5. Виконання завдання для самостійної роботи	5	15	75
6. Робота на семінарському (доповідь, виступ, повідомлення, участь в дискусії) занятті	10	10	100
9. Виконання модульної контрольної роботи	25	4	100
Всього			303
Коефіцієнт	5,36		

Шкала оцінювання

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно - відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Методичне забезпечення

- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ збірка тестових завдань;
- ✓ схематична наочність;
- ✓ збірка педагогічних завдань.

8. Очікувані результати.

- наявність знань щодо Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», державних і урядових документів;
- наявність знань щодо основних положень педагогів-класиків і сучасних педагогів про виховання і навчання підростаючого покоління;
- наявність знань щодо основних положень концепції виховання, уміння обґрунтовувати на їх основі зміст, методику та організацію виховної роботи з дітьми у загальноосвітньому навчальному закладі;
- наявність знань щодо основних положень педагогіки, вміння використовувати їх при висвітленні знань, уміння підтверджувати теоретичні положення прикладами з досвіду роботи навчальних закладів та власної педагогічної практики;
- наявність знань щодо основної сучасної педагогічної та методичної літератури;
- оволодіння знаннями, які допомагають на практиці створювати систему засобів та прийомів для досягнення професійної мети, швидко орієнтуватись у нових ситуаціях, планувати свою діяльність, оцінювати її результативність.
- оволодіння культурою міжособистісного спілкування, налагодження контакту з іншою людиною, розвиток взаємодії з клієнтом у позитивному емоційному напрямі;
- усвідомлення сутності і значення інформації в розвитку сучасного суспільства;
- наявність знань щодо основних методів, способів і засобів одержання, зберігання, переробки інформації; наявність навичок роботи з комп'ютером як засобом управління інформацією;
- наявність здатності використовувати для вирішення комунікативних завдань сучасні технічні засоби та інформаційні технології;
- наявність базових уявлень про основи педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до естетичних цінностей, знання вітчизняної історії, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;
- наявність вміння здійснювати педагогічну діагностику розвитку дитини як особистості і учня, оцінювати його індивідуальний досвід, який дозволяє освоювати дитині освітню програму;
- наявність вміння аналізувати систему взаємовідносин дитини в колективі, бачити динаміку зміни цих взаємин;
- наявність вміння діагностувати творчу і соціальну активність дитини;
- готовність до кооперації з колегами, роботі в колективі; знання принципів і методів організації та управління малими колективами;

- наявність здатності знаходити організаційно-управлінські рішення в нестандартних ситуаціях і готовність нести за них відповідальність;
- наявність вміння взаємодіяти з адміністрацією закладів освіти для вирішення професійних завдань; з громадськими організаціями (опікунська рада, органи захисту дітей, фонди та ін);
- наявність вміння відбирати об'єкти освітнього середовища і використовувати їх для вирішення конкретних педагогічних завдань

9. Рекомендована література

Базова:

1. Волкова Н.П. Педагогіка [Текст]: навч. пос. / Н.П.Волкова; М-во освіти і науки України. – Київ: Академвидав, 2007, - 575 с.
2. Зайченко І.В. Педагогіка [Текст]: підручник / І.В.Зайченко. – 3-тє видання, перероблене та доповнене. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 608 с.
3. Максимюк С.П. Педагогіка [Текст]: навчальний посібник. / С.П.Максимюк. – К.: Кондор, 2009. – 670 с.
4. Пермяков О.А., Морозов В.В. Педагогіка [Текст]: Навч. посіб. / Пермяков О.А., Морозов В.В. — 3-тє вид., випр. і доп. — К., 2012. — 198 с.
5. Чайка В.М. Основи дидактики [Текст]: навчальний посібник / В.М.Чайка. – Київ: Академвидав, 2011. – 238 с. – (Альма матер).

Допоміжна:

1. Барбашова І.А Дидактика: навч. посібник для ст-тів ВНЗ / І.А. Барбашова. – 2-е видання. – Донецьк: Ландон-XXI, 2011. – 228с.
2. Бондар В. Технологізація підготовки фахівців в умовах впровадження державних стандартів освіти // Освіта і управління. – 2005. – Т.8. - №2.
3. Волкова Н.П. Педагогіка [Текст]: навчальний посібник / Н.П.Волкова; М-во освіти і науки України. - Київ: Академвидав, 2001.- 575 с.
4. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: теорія та історія: Навчальний посібник. / В.М.Галузинський, В.Б.Євтух – К.: Вища школа, 1995.
5. Державна національна програма «Освіта» (Україна, ХХІ ст.).- К.: Райдуга, 1994.- 61с.
6. Державний стандарт початкової загальної освіти // Початкова школа №4, 2011.
7. Закон України «Про загальну середню освіту»: станом на 6 липня 2010 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К.: Парлам. вид-во, 2010.
8. Закон України «Про освіту»: станом на 02.05.2011 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К.: Парлам. вид-во, 2011.
9. Зеленський К.В. Рейтинг як форма індивідуального підходу до всебічного розвитку особистості / К.В.Зеленський, В.І.Козак, О.В.Синишин; /Нові технології навчання.-К.-2001.-Вип. 30.– С. 166-170
10. Концепція національного виховання // Освіта. – 1996. – 7 серпня.
11. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: завдання і ситуації. Практикум / А.І.Кузьмінський, В.Л.Омеляненко; М- во освіти і науки України. - К.: Знання-Прес, 2007.

12. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: Підручник / А.І.Кузьмінський, В.Л.Омеляненко; М- во освіти і науки України. - К.: Знання-Прес, 2007.- 418с.
13. Мазуха Д. С, Опанасенко Н. І. Педагогіка: Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2005.
14. Макаренко А.С. Методи виховання // Твори: В 7 т.- Т. 5. – К.: Рад. Шк.,1954.
15. Мартиненко С.М., Хоружа Л.Л. Лекції із загальної педагогіки: Навч. посібн. – 5-е видання / С.М. Мартиненко, Л.Л. Хоружа; К.: КМПУ імені Б.Д. Грінченка, 2008.
16. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. [Текст]: навчальний посібник / Н.Є. Мойсеюк; М-во освіти і науки України. - Київ: 2009.- 655 с.
17. Навчальний процес у вищій педагогічній школі: навч. посіб. / За ред. акад. АПН України О. Г. Мороза. – К.:Вид-во «Віпол», 2001.
18. Ніколаєнко С. М. Стратегія розвитку освіти України: початок ХХІ століття. - К.: Знання, 2006.
19. Огнев'юк В.О., Фурман А.В. Принцип модульності в історії освіти. Ч.1 [Текст]: навчальний посібник / Огнев'юк В.О., Фурман А.В. - УПКККО ; М - во освіти України. – К., 1996.
20. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: Навч. посіб. / За ред. І.А. Зязюна, О.М. Пехоти. – К.:Вид-во А.С.К., 2003
21. Практикум з педагогіки. / За ред. О.А. Дубасенюк та А.В. Іванченка. – К., 1996.
22. Сухомлинський В.О. Методика виховання колективу // Вибрані твори:В 5 т. – Т. 1. – К.:Рад.шк., 1976.
23. Сухомлинський В.О. Проблеми виховання всебічно розвиненої особистості // Вибр. Твори: В 5 Т. – Т.1. – К.:Рад. шк., 1976
24. Технології професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів: Навч. посіб.: У 2 ч. / За ред. О.А. Дубасенюк. – Житомир: Житомирський державний педуніверситет, 2001.
25. Ушинський К.Д. Про народність у громадському вихованні // Ушинський К.Д. Вибрані твори: В 2 т.
26. Харламов И.Ф. Педагогика. Учебное пособие./ И.Ф. Харламов. – М.: Высшая школа, 1990. - 435 с.

10. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського
www.dnpb.gov.ua/
3. Бібліотека українських підручників
<http://pidruchniki.ws/>
4. Библиотека Гумер
<http://www.gumer.info/>

Навчально-методична карта дисципліни «Педагогіка»

Разом: 120 год., лекції – 30 год., семінарські заняття – 26 год., індивідуальна робота – 16 год.,
самостійна робота – 40 год., підсумковий контроль – 8 год.

Модулі	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3				Змістовий модуль 4		
Назва модуля	Загальні основи педагогіки			Дидактика. Процес навчання.					Теорія виховання. Сутність процесу виховання.				Особливості виховного процесу		
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Теми лекцій	Педагог сучасної школи	Виникнення і становлення педагогіки	Принципи побудови системи освіти України. Структура освіти	Поняття про дидактику. Суть процесу навчання.	Зміст освіти.	Методи та засоби навчання.	ФОН. Урок – основна форма навчання	Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю школярів	Сутність процесу виховання. Мета і завдання виховання	Методи виховання	Напрямки виховання.	Форми виховної роботи в школі.	Виховання учнівського колективу	Робота класного керівника	Спільна виховна робота школи, сім'ї та громадськості.
Теми семінарських занять		Предмет і завдання сучасної педагогіки	Система освіти у Україні	Процес навчання.		Методи навчання.	Форми організації навчання.		Проблеми виховання підростаючого покоління в сучасних умовах розвитку суспільства	Методи виховання		Форми виховної роботи	Виховання учнівського колективу	Робота класного керівника	Сімейне виховання
Самостійна робота	Таблиця 6.														
Види поточного контролю	Модульна контр. робота 1.			Модульна контрольна робота 2.					Модульна контрольна робота 3.				Модульна контрольна робота 4.		
Підсумковий контроль	Екзамен (40 балів)														